

**ILO-asiakirja
2/2022**

**Suomen ILO-neuvottelukunnan
toimintakertomus 2021 ja
toimintasuunnitelma 2022**

Helsinki 2022

ISSN 0782-3290

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyin kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin. Se avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 19.12.2019 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2020 – 31.12.2022. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä sekä Suomen Yrittäjiä. Neuvottelukunnan järjestäytymiskokous pidettiin 9.1.2020.

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantaelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmistelea neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja- ja työntekijäpuolta edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Työjaosto ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmistelea muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (KT Kuntatyönantajat) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intressissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui kaksi kertaa.

Jaosto valmisteli ja käsittelee keväällä ILO:n perussopimuksen artiklan 19 mukaisen vuonna 2020 annetun määräaikaisraportin päivityksen sairaanhoitoalan työoloja koskevasta suosituksesta nro 157 ja kotitaloustyötä koskevasta suosituksesta nro 201.

Jaosto valmisteli ja käsittelee syksyllä vuodelle 2021 siirtyneet ratifioitujen yleissopimusten soveltamisesta annettavat määräaikaisraportit (ILO:n perussopimuksen artikla 22) sopimuksista nro 29 (pakollinen työ), 88 (työnvälitys), 94 (julkiset työlausekkeet), 105 (pakkotyön poistaminen), 122 (työllisyyspolitiikka), 138 (vähimmäisikä työssä), 140 (opintovapaa), 142 (AVO ja ammattikoulutus), 158 (palvelussuhteen päättäminen), 159 (vammaisten henkilöiden kuntoutus ja työllistäminen), 181 (yksityinen työnvälitys) ja 182 (lapsityön kieltäminen).

Jaostossa keskusteltiin myös virtuaalisen työkonferenssin järjestämissuunnitelmista.

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2021

2.1. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa.

Neuvottelukunnan ja koko konferenssidelegaation yhteiskokous, aiheena mm. konferenssin aiheet ja käytännön järjestelyt, pidettiin 17.5.2021 ja vastaava kokous syksyn konferenssidelegaation kanssa 20.10.2021.

Neuvottelukunta hyväksyi keväällä määräaikaisraportin päivityksen ILOlle edellä mainituista ILO:n perussopimuksen 19 artiklan mukaisesta kahdesta suosituksesta ja syksyllä määräaikaisraportit 22 artiklan mukaisesta 12 Suomen ratifioimasta yleissopimuksesta.

Neuvottelukunnassa käsiteltiin yhdistettyä vuoden 2020 toimintakertomusta ja 2021 toimintasuunnitelmaa, joka hyväksyttiin. Esillä olivat myös ILO:n uuden pääjohtajan valinta vuonna 2022, hallitonneuvoston kokoukset ja hallitonneuvoston valinta uudelle kolmen vuoden toimikaudelle, tuleva työkonferenssi sekä väkivallan ja häirinnän poistamista työelämässä koskevan ILO:n yleissopimuksen ratifiointitilanteeseen liittyvän EU:n valtuutus päätöksen käsittelyn eteneminen EU:n neuvostossa. Neuvottelukunnassa olivat esillä myös ILO:n erityisyleissopimusta, MLC 2006, käsittelevän kolmi-kantaisen erityiskomitean (STC) neljännessä kokouksessa tehdyt päätökset, pääjohtaja Guy Ryderin pohjoismaiseen työministerikokoukseen liittynyt vierailu 22-23.11.2021 ja ILO:n työsuojelukoalition toiminnan tilanne.

2.2. Työkonferenssi

Vuonna 2020 pidettäväksi suunniteltu ILO:n 109. työkonferenssi siirrettiin COVID-19 pandemian vuoksi pidettäväksi vuonna 2021. Vuoden 2021 työkonferenssi oli alun perin tarkoitus järjestää 7.-18.6.2021 Genevessä, mutta se järjestettiin virtuaalisena. Konferenssin avajaiset pidettiin 20.5.2021, ja se kokoontui kahdessa jaksossa 3.-19.6 ja 25.11-11.12.2021 siten, että osa komiteoista kokoontui kesäkuussa ja osa marras-joulukuussa.

Valtioneuvoston nimittämässä Suomen valtuuskunnassa olivat hallituksen edustajina Liisa Heinonen (TEM) ja Kirsti Kauppi (Suomen pysyvä edustusto Geneve), hallituksen edustajien varajäsenenä Päivi Kantanen ja Antti Närhinen (TEM) sekä hallituksen edustajien neuvonantajina Henna Huhtamäki ja Elina Häkkinen (STM), Markku Virtanen (TEM), Anna Vitie ja Jonna Kautto (Suomen pysyvä edustusto Geneve). Työnantajaedustaja oli Katja Miettinen (EK) varaedustajanaan Suvi Lahti-Leeve, 11.6.2021 saakka ja Antti Tanskanen, 12.6.2021 lähtien (EK) sekä neuvonantajina Mirja Hannula (EK) ja Harri Hellstén (SY). Työntekijäedustajana oli Paula Ilveskivi (SAK) varaedustajanaan juristi Anja Lahermaa (STTK) sekä neuvonantajina Kirsi Rasinaho ja lakimies Samuli Hiilesniemi (SAK).

Konferenssin komiteoiden teemoina olivat yleissopimusten ja suositusten soveltaminen (applikaatiokomitea), eriarvoisuus ja työn maailma (yleiskeskustelu), sosiaaliturva (ILO:n globalisaation sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevan julistuksen seuranta), osaaminen ja elinikäinen oppiminen (yleiskeskustelu). Lisäksi konferenssi päätti yleissopimusten nro 8, 9, 16, 53, 73, 74, 91, 145 kumoamisesta sekä yleissopimusten nro 7, 34, 54, 57, 72, 76, 93, 109, 179, 180 ja suositusten nro 27, 31, 49, 107, 137, 139, 153, 154, 174, 186, 187 poisvetämisestä.

Konferenssin osana järjestettiin 17.-18.6.2021 Työn maailman huippukokous (World of Work Summit). Konferenssissa laadittiin ja hyväksyttiin myös asiakirja COVID-19 pandemian vaikutuksista työelämään.

EU:n puheenjohtajamaat Portugali ja Slovenia vastasivat yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa EU-koordinaatiosta työkonferenssin aikana.

Työkonferenssista on laadittu valtuuskunnan raportti (ILO-asiakirja 1/2022), jossa on esitetty myös konferenssin keskeiset tulokset.

Työkonferenssi valitsi järjestölle uuden hallintoneuvoston vuosille 2021 - 2024. Pohjoismaista Ruotsi ja Islanti valittiin hallintoneuvoston jäseniksi.

2.3. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa. Suomi valittiin ILO hallintoneuvoston jäseneksi vuosille 2017 – 2020, mutta hallintoneuvoston jäsenyys jatkui konferenssin peruuntumisen vuoksi kesäkuulle 2021. Hallintoneuvosto pitää normaalisti vuosittain kolme kokousta, joista yksi on yhden päivän ja muut parin viikon pituisia.

Hallintoneuvoston 341. kokoukseen 15.-27.3.2021 osallistuivat virtuaalisesti TEM:stä Liisa Heino-nen, Päivi Kantanen ja Antti Närhinen. Geneven pysyvästä edustustosta kokouksen delegaatioon kuuluivat suurlähettiläs Kirsti Kauppi, ministerineuvos Anna Vitie ja harjoittelija Marko Hagel.

Työkonferenssin yhteydessä pidetyn hallintoneuvoston (341. bis) järjestäytymiskokouksen 19.6.2021 vaaleissa Pohjoismaista hallintoneuvostoon valittiin Ruotsi ja Islanti. Hallintoneuvoston yhdistymisvapauskomiteaan valittiin Länsi-Euroopasta Ruotsi ja Ranska. Kesäkuun hallintoneuvoston 342. kokouksessa 25.6.2021 Ruotsi valittiin hallintoneuvoston puheenjohtajaksi ensimmäiseksi vuodeksi.

Hallintoneuvoston 343. kokoukseen 1.-13.11.2021 osallistuivat virtuaalisesti TEM:stä Liisa Heino-nen, Päivi Kantanen ja Antti Närhinen. Geneven pysyvästä edustustosta kokouksen delegaatioon kuuluivat suurlähettiläs Kirsti Kauppi ja harjoittelija Vilma Kumpula. Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa.

EU-koordinaatiosta hallintoneuvoston kokousten aikana vastasivat EU:n puheenjohtajamaan omi-naisuudessa kevätkaudella Portugali ja syksyllä Slovenia yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.4. Pohjoismaiset hallitusten ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin useita virtuaalisia kokouksia, joissa valmisteltiin Pohjoismaiden kantoja kuulemisiin ja hallintoneuvoston kokoukseen. Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä.

2.5. Muut ILO-kokoukset, joihin Suomi on osallistunut

ILO:n merityösopimusta, MLC 2006, käsittelevän kolmikantaisen erityiskomitean 4. kokoukseen 19.-23.4.2021 osallistuivat nimettyinä edustajina Aino-Maija Alstela, STM ja Elli Nieminen, TEM ja neuvonantajana Nico Steiner, TEM.

ILO:n tekniseen kaupunkiliikennepalvelujen ihmisarvoista ja kestävä työtä käsittelevään kokoukseen (Technical meeting on the future of decent and sustainable work in urban transport services) 30.8.-3.9.2021 osallistuivat tarkkailijoina Päivi Kantanen, TEM ja Veli-Matti Syrjänen, LVM.

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta, linkki TEM:n ILO-sivulle <https://tem.fi/ilo-julkaisut-raportit>.

Sivustolla on linkkejä myös muihin relevantteihin ja ajankohtaisiin ILO-aineistoihin.

ILO:n pääjohtaja Guy Ryder vieraili Helsingissä 22.-23.11.2021 ja osallistui Pohjoismaiden työministerien kokoukseen sekä tapasi presidentti Halosen ja relevanttien ministerien (ministerit Haatainen, Sarkkinen ja Haavisto) ohella työmarkkinakeskusjärjestöjen edustajia. Vierailusta tiedotettiin mm. tiedotteella.

3.1. ILO internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön ILO-verkkosivut esittelevät myös laajemmin ILOa koskevaa tietoa, linkki TEM:n ILO-sivulle: [Kansainvälinen työjärjestö ILO](#).

Alasivujen aineisto on ryhmitelty ILO:n julkaisuihin, ILOlle toimitettuihin raporteihin sekä ILO:n yleis-sopimus- ja suositusteksteihin. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset -julkaisun relevantti sisältö on päivitetty suomenkielisiksi alasivuiksi.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta, linkki ILO:n sivuille: ilo.org.

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO

(Asetettu kaudelle 2020-2022 valtioneuvoston istunnossa 19.12.2019)

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Anna Salovaara, yksikön päällikkö, ulkoministeriö

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jouko Hämäläinen, neuvotteleva virkamies, VM/Valtion työmarkkinalaitos

Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, KT Kuntatyönantajat

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mikko Nyyssölä, lainopillinen asiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mikko Saarinen, työmarkkina-asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, 14.4.2021 saakka

Emma Stavén, työmarkkina-asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, 15.4.2021 lähtien

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Hannele Fremer, lakimies, STTK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava ry

Neuvottelukunnan sihteerit on nimetty ja jaostot on asetettu neuvottelukunnan kokouksessa 9.1.2020.

Sihteerit

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Elli Nieminen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTO

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

(varalla Mikko Nyyssölä, lainopillinen asiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

(varalla Hannele Fremer, lakimies, STTK ry)

Jaoston sihteereinä toimivat neuvottelukunnan sihteerit.

SOPIMUSJAOSTO**Puheenjohtaja:**

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät

(varalla Mikko Nyyssölä, lainopillinen asiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija Akava ry

(varalla Hannele Fremer, lakimies, STTK ry)

Jaoston sihteereinä toimivat neuvottelukunnan sihteerit.

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2022

1. ILO-neuvottelukunnan toiminta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toimii ILO-asioiden vastuuministeriönä. ILO-neuvottelukunta asetettiin uudelleen joulukuussa 2019 kolmivuotiskaudeksi 2020-2022. Neuvottelukunnan kokoonpano on kertomuksen liitteenä 1. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty asetuksessa 851/1977. Neuvottelukunnan työjaosto ja sopimusjaosto valmistelevat asiat neuvottelukunnalle tehtäväjakonsa mukaisesti.

1.1. ILO:n kokoukset vuonna 2022

1.1.1. ILO:n 110. työkonferenssi, jonka ajankohta ja järjestelyt ovat vielä avoinna

- I. Konferenssin täysistunto: Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja ILO:n pääjohtajan raportit
- II. Finanssikomitea: Ohjelma ja budjetti ja muut kysymykset
- III. Sopimusten soveltamista käsittelevä komitea: Tiedot ja raportit sopimusten ja suositusten soveltamisesta
- IV. Oppisopimuskoulutus (standardikomitea, ensimmäinen käsittely)
- V. Toistuva keskustelu työllisyyden strategisesta tavoitteesta ILO:n globalisaation sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevan julistuksen jatkotoimien yhteydessä
- VI. Säällinen työ sekä yhteiskunta- ja solidaarisuustalous (yleiskeskustelu)
- VII. Turvallisten ja terveellisten työolojen sisällyttäminen ILO:n työelämän perusperiaatteiden ja -oikeuksien viitekehykseen muuttamalla ILO:n vuoden 1998 julistuksen työelämän perusperiaatteista ja – oikeuksista 2 artiklaa.

1.1.2. Hallintoneuvoston kokoukset

Suomen hallitus osallistuu aktiivisesti ILO:n hallintoneuvoston kokouksiin ja niiden valmisteluun yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa sekä EU:n ja IMEC-ryhmän puitteissa. Kokousten siirtyminen virtuaaliseksi, on lisännyt kokousten määrää sekä pääkaupunkiosallistumisen mahdollisuuksia myös valmistelussa olevien asioiden varhaisempiin konsultaatiovaiheisiin.

Hallintoneuvoston 14.-25.3.2022 (344.) istunnossa järjestetään ILO:n pääjohtajan valintaan liittyvät kuulemiset ja vaalit, joten se halutaan järjestää fyysisesti siten, että ainakin pääjohtajan vaaliin osallistuvat jäsenvaltiot olisivat paikalla, mutta kokoukseen voisi osallistua myös virtuaalisesti. Kesän hallintoneuvosto on 11.6.2022 (345. istunto). Syksyn hallintoneuvosto (346. istunto) on tarkoitus järjestää 31.10-10.11.2022 normaalisti Genevessä.

1.1.3. Muut kokoukset

COVID-19 pandemiasta huolimatta ILO järjestää vuoden 2022 aikana useita asiantuntijakokouksia ja konferensseja, joihin osallistutaan ja joita seurataan tarpeen mukaan neuvottelukunnassa.

Suomesta osallistutaan ainakin ILO:n erityisjärjestelmän kolmikantaisen erityiskomitean neljännen kokouksen jatkokokoukseen, joka pidetään joko virtuaalisena 4.-13.5 tai fyysisesti 9 – 13.5.2022. Kokoukseen osallistuvat nimettyinä edustajina Aino-Maija Alstela, STM ja Elli Nieminen, TEM ja neuvonantajana Nico Steiner, TEM.

Suomi ei ole jäsenenä ILO:n standardien uudistamista käsittelevässä työryhmässä (SRM), mutta osallistuu aktiivisesti sen syyskuussa järjestettävän kokouksen valmisteluun. Länsi-Euroopan ryhmää kokouksessa edustavat Belgian ja Hollannin hallitukset. Belgian hallituksen edustaja Thérèse Boutsen on sen puheenjohtajana.

Pohjoismaisten hallitusten edustajien väliset ILO-koordinaatiokokoukset pidetään normaalisti ennen hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokouksia sekä tarpeen mukaan työkonferenssin aikana. Niissä vaihdetaan tietoa ja näkemyksiä ajankohtaisista teemoista sekä pohditaan yhteisiä linjauksia. Myös pohjoismaisia puheenvuoroja pidetään tarvittaessa. COVID-19 pandemian aikana Pohjoismaiden kokouksia on järjestetty virtuaalisesti ja normaalia useammin.

EU-koordinaatiokokoukset pidetään EU-puheenjohtajamaiden (Ranska ja Tšekki) sekä EU:n ulkosuhdehallinnon johdolla muun muassa hallintoneuvoston kokousten sekä työkonferenssin aikana Genevessä. Pandemian aikana EU-koordinaatiota on järjestetty pääsääntöisesti viikoittain. Normaalioloissa työkonferenssin EU-kantoja valmistellaan toukokuussa Brysselissä pidettävissä kokouksissa. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n kantojen muotoiluun. COVID-19 pandemian aikana myös EU-koordinaatio on tapahtunut virtuaalisesti.

Suomi osallistuu aktiivisesti IMEC-maiden (teollistuneet markkinatalousmaat) kokouksiin erityisesti työkonferenssin ja hallintoneuvoston aikana ja yhteiseen kannanmuodostukseen muutoinkin erityisesti sähköisesti. Myös IMEC-kokoukset on pidetty virtuaalisina pandemian aikana.

Suomi osallistuu aktiivisesti myös hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokousten ulkopuolisiin Genevessä pidettäviin konsultaatioihin ja EU-koordinaatiokokouksiin. Pandemian aikana nämäkin kokoukset on pidetty pääosin virtuaalisina. Suomi raportoi näistä kokouksista myös muille Pohjoismaille ja kuulee niiden näkemyksiä ennen kokouksia.

ILO-neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään mainituissa kokouksissa esillä olevia asioita ja tärkeimmistä kokouksista jaetaan tiedoksi myös kokousraportit.

1.2. Lausunnot ja raportointi ILOlle

ILO-neuvottelukunta käsittelee ILOsta tulevat lausuntopyyntö ja niihin lähetettävät Suomen vastaukset mm. tulevien työkonferenssien standarditeemoista.

Vuoden 2021 ratifioimattomia sopimuksia ja suosituksia koskevan raportin (artikla 19) aiheena on sopimus ja suositus nro 111 (syrjintä työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisessa), sopimus nro 156 ja suositus nro 165 (perhehuoltovelvollisuuksia omaavien työntekijöiden yhdenvertaisuus) sekä

sopimus nro 183 ja suositus nro 191 (äitiyssuojelu). Jo ratifioitujen sopimusten osalta lausutaan keväällä vain suosituksista nro 111 ja 165.

Vuoden 2022 ratifioituja sopimuksia koskevan raportin (artikla 22) aiheena on 34 sopimusta (Normlex-tietokanta): nrot 12 – 14, 19, 47, 81 (P081), 100, 111, 115, 118 – 121, 128 – 130, 132, 136, 139, 148, 150, 155 (P155), 160 – 162, 167, 168, 170, 173 – 176, 184 ja 187. Raportin määräaika on 1.9.2022.

1.3. ILO:n sopimusten mahdolliset ratifiointit ja irtisanomiset

Vuonna 2022 neuvottelukunnassa seurataan väkivallan ja häirinnän poistamista työssä koskevan sopimuksen mahdollista ratifiointia. Neuvottelukunta on puoltanut sopimuksen ratifiointia, mutta EU-tasolla mahdollisen valtuutuksen käsittely on yhä kesken. Valtuutusehdotuksen käsittelyssä on nostettu esiin EU:n toimivaltaan ja sen laatuun, EU:n valtuutus päätöksen tarpeellisuuteen, prosessiin (nk. common accord –periaatteen käyttö) ja valtuutus päätöksen velvoittavuuteen liittyviä kysymyksiä, mikä on monimutkaistanut ja viivästyttänyt ehdotuksen käsittelyä. Ehdotuksen käsittelyn viivästyminen vaikuttaa eduskunnalle annettavan hallituksen esityksen antamisen aikatauluun.

Vireillä on ILO:n aloitteesta mahdollinen yleissopimusten nro 17 ja 18 irtisanominen. Keskustelua voidaan käydä myös sosiaaliturvaa koskevan yleissopimuksen nro 102, yleissopimuksen nro 172 (hotelli- ja ravintola-alan työolot) sekä äitiyssuojelua koskevan sopimuksen nro 183 ratifiointimahdollisuuksista.

2. ILOa koskeva tiedotustoiminta

Kansainvälisen työjärjestön toimintaa koskevat asiat pyritään ottamaan esille entistä vahvemmin erilaisissa seminaareissa ja muissa kokouksissa. Tavoitteena on ILO:n sopimusten ja suositusten sekä muun toiminnan tunnetuksi tekeminen samoin kuin standardien sisällön parempi huomioiminen muussa toiminnassa.

Keskeisenä tiedotuskanavana ILO-asioista ovat ILOa koskevat alisivut työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla. Sivujen sisältöä pyritään edelleen laajentamaan ja kehittämään.

Toimitettavia ILO-asiakirjoja vuonna 2022 ovat

- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus vuodelta 2022
- ILO:n 110. kansainvälinen työkonferenssi 2022: Suomen valtuuskunnan raportti sekä ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi konferenssin sopimuksia ja suosituksia koskevista päätöksistä

3. Muu ILOa koskeva toiminta

Neuvottelukunta pohtii toimintansa kehittämistä vuosittain syksyn viimeisessä kokouksessa.

4. Määrärahat

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa ILOlle alkuvuodesta YK:n maksuasteikkoon perustuvan Suomen jäsenmaksun, joka vuonna 2022 on 1 517 715 Sveitsin frangia.

*****

Toimintasuunnitelma vuodelle 2022 hyväksyttiin ILO-neuvottelukunnan kokouksessa 16.2.2022. Neuvottelukunta voi tehdä suunnitelmaan muutoksia ja tarkistuksia tarpeen mukaan.